

Załącznik nr 1

„Bezpieczne osiedle” - lokalne koalicje instytucji, organizacji na rzecz poprawy jakości życia w naszym mieście, ze szczególnym uwzględnieniem osiedli zamieszkałych przez seniorów.

Propozycja ma na celu m.in. podniesienie aktywności lokalnego społeczeństwa w podejmowaniu bezpośrednich działań w celu wspólnej ochrony mienia, zapewniania bezpieczeństwa i porządku w okolicy własnego miejsca zamieszkania, a ponadto:

- uaktywnienia służb w zakresie podejmowania działań na rzecz zmniejszenia liczby przestępstw i wykroczeń na terenie osiedli mieszkaniowych (w szczególności czynów zabronionych, w społecznej ocenie uznanych za najbardziej uciążliwe),
- podniesienia poziomu wiedzy mieszkańców i władz lokalnych w zakresie rozpoznawania i unikania zagrożeń oraz pomoc w określeniu własnych możliwości przeciwdziałania,
- dostarczania informacji o sposobach i metodach zapobiegania wykroczeniom,
- współpraca i wspólne działanie Rad Osiedli, Policji, Straży Miejskiej, instytucji i organizacji.

Spotkanie miało z założenia charakter spotkania grupy inicjatywnej. Uczestnicy w Z inicjatywy Rzeszowskiej Rady Seniorów, w XI 2019 r. zorganizowana została narada z udziałem różnych podmiotów. W toku dyskusji zapoczątkowali nową jakość wymiany informacji i budowania wspólnego doświadczenia.

Należy zaznaczyć, że na miejsce narady została wybrana przestrzeń Urban Lab jako miejsce udostępniane dla wszystkich, którzy chcą coś zmienić i wytyczyć kierunki rozwoju miasta na przyszłość. W tak przyjaznej przestrzeni wymiany myśli, poglądów, pomysłów nie mogło zabraknąć zaprezentowania problemów ¼ społeczności naszego miasta, którą stanowią seniorzy.

Wstępem do dyskusji stało się założenie, że życie wypycha seniorów z komfortu zdrowotnie, towarzysko, w tym dotyka ich:

- ciągła zmiana współmieszkańców,
- odchodzenie/śmierć współmałżonka/znajomych,
- międzypokoleniowe wyzwania np. usługi opiekuńcze na rzecz rodziców i wnuków itp.

Pomimo to starają się oni nadążać za zmianami, stawiać czoła nowym wyzwaniom, pokonywać samotną starość, utratę zdrowia itp.

Poszukiwaliśmy odpowiedzi na pytanie **„Jak poprawiać jakość życia w naszym mieście, ze szczególnym uwzględnieniem osiedli zamieszkałych przez seniorów” ?**

Dyskusja toczyła się wokół zagadnień:

- 1. „Osiedle przyjazne seniorom” - podeszły wiek nie może wykluczać i uniemożliwiać kontaktu ze światem**
 - W jakim stopniu osiedle może sprzyjać tworzeniu wspólnoty mieszkańców?
 - Co się kryje pod sformułowaniem „wygodne użytkowanie lokalu, czy „użytkowanie ogólnodostępnej przestrzeni osiedla” w odniesieniu do seniorów.
- 2. Przyjazny samorząd = bezpieczne osiedle - „Co powinno być brane pod uwagę, by seniorzy czuli się bezpieczniej”?**

- Uaktywnienie służb w zakresie podejmowania działań na rzecz zmniejszenia liczby przestępstw i wykroczeń na terenie osiedli mieszkaniowych (w szczególności czynów zabronionych, w społecznej ocenie uznanych za najbardziej uciążliwe).
- Dynamika zmian - znaczenie słowa bezpieczeństwo, tak powszechnie znane, ewaluuje. Jest niezwykle złożonym problemem.
- Zagrożenia i podejmowane działania. Jak przygotować społeczność osiedla do polepszania stanu jej bezpieczeństwa? .

3. Tworzenia przestrzeni przyjaznej seniorom, ze szczególnym uwzględnieniem osób niesamodzielnych i samotnych.

- usprawniania systemu informacji na rzecz seniorów wewnątrz wspólnot osiedlowych,
- zacieśniania współpracy międzypokoleniowej,
- integracji i aktywizacji środowiska osób starszych ukierunkowanej na samopomoc sąsiedzką.

4. Jakie wnioski, stanowiska i opinie zgłaszane przez mieszkańców „starych” osiedli organom miasta, powtarzają się najczęściej?

- poprawy w zakresie współpracy instytucji i organizacji działających wewnątrz osiedli i w imieniu jej mieszkańców.

Spotkanie zainspirowało nas do opracowania w ramach osiedla zamieszkałego przez seniorów **modelowego rozwiązania satysfakcjonującego jego mieszkańców (załącznik).**

Zakładana kampania stanowić powinna np. rozszerzenie realizowanego w Rzeszowie Osiedlowego programu z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2019 r. , który promuje organizację imprez bezalkoholowych na rzeszowskich osiedlach. Imprezy te mogą być realizowane wyłącznie w ramach ścisłej współpracy Rady Osiedla z placówkami oświatowo-wychowawczymi funkcjonującymi na danym osiedlu (szkoła, przedszkole).

<http://bip.erzeszow.pl/urzed-i-jednostki-miasta/wydzialyurzedumiasta/wydzial-zdrowia/osiedlowy-program-z-zakresu-profilaktyki-i-rozwiazywania-problemow-alkoholowych/materialy-do-pobrania>

Podstawę takiego rozwiązania powinny stanowić:

- wnikliwa analiza potrzeb mieszkańców,
- respektowanie ich potrzeb,
- ocena stanu bezpieczeństwa na terenie poszczególnych osiedli,
- ocena stanu infrastruktury osiedla wpływającej na powstawanie i rozwój przestępczości
- interweniowanie w sprawach zgłaszanych przez mieszkańców służb (statutowo umocowanych), dotyczących nieprawidłowości związanych z kwestiami bezpieczeństwa i higieny,
- uwzględnianie ich skarg i propozycji rozwiązywania problemów.

Zdaniem inicjatorów tego przedsięwzięcia sytuacja uległaby poprawie, gdyby rada samorządowa, reprezentująca mieszkańców zainspirowała powstanie na osiedlu grupy składających się z min. 3 osób.

Przykładowy skład Grup Osiedlowych:

- Policjant dzielnicowy – właściwy dla Komendy Rejonowej Policji,
- Strażnik miejski - właściwy inspektor ds. rejonu,
- Przedstawiciel właściwej Rady Osiedla,
- Przedstawiciel organizacji pozarządowej, klubu, czy osób fizycznych

Zadania Grup Osiedlowych uwzględniałyby w/w oczekiwania mieszkańców poprzez dokonywanie okresowych kontroli oraz dyżurów (poza posiedzeniami) zwiększających dostępność dla mieszkańców.

Tak zorganizowana działalność grup mogłaby:

- skuteczniej kształtować tzw. bezpieczne przestrzenie na osiedlach i prowadzić do podjęcia działań modernizacyjnych w celu umożliwienia Straży Miejskiej i Policji skutecznej realizacji działań prewencyjnych.
- pozwalałaby na tworzenie lub odbudowywanie nowej jakości wymiany informacji.
- ułatwiałaby odpowiedź na pytanie „czy nasze osiedle jest przyjazne dla starszych ludzi?”
- skłaniałaby do poszukiwania źródeł finansowania potrzeb mieszkańców.

Natomiast poszczególnym mieszkańcom może posłużyć w działaniu opracowany przez zespół przedstawicieli kilku rzeszowskich osiedli „Instrukcja obsługi dla mieszkańców spółdzielni mieszkaniowej” (w załączeniu).